

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

માસ્ટર ઑફ જૈનિઝમ પ્રથમ વર્ષ

ઓક્ટોબર

2024

પ્રશ્ન પત્ર

દ્વિતીય સત્ર

ગુણાંક ૫૦

પ્રશ્ન (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) સાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જ્યાં પેપર માં જ ખાના માં લખાવ લખવાનો છે ત્યાં બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા વાળ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) ખોટા એનરોલમેન્ટ નંબર યા ન સમજાય એવા એનરોલમેન્ટ નંબર માટે ૧૦ ગુણાંક સોંપા કરવામાં આવશે. (૬) સમયસર તા. ૧૫ મે સુધી પેપર નહીં મળે તો બીજા ૧૦ ગુણાંક સોંપા રવામાં આવશે. (૭) નિર્ણયના માર્કસ ગ્રેડ પ્રમાણે આપવામાં આવશે (૮) જ્યાં પત્ર, નિર્ણયમાં નામ, એનરોલમેન્ટ નંબર, વર્ષ અને સત્ર લખવું જરૂરી છે. (૯) જ્યાં તત્વાર્થ સૂચના અભ્યાસ પુસ્તકના પ્રથમ બે અધ્યાયમાંથી લખવાનો છે.

પ્રશ્ન-૧

ખાલી જગ્યા પૂરો

૨૫

૧. જે આકારનું વર્ણન થઈ શકે, જેની તુલના કરી શકાય અને જે નિયતરૂપ હોય તે.....સંસ્થાન છે.
૨. જ્યાં ઇન્દ્ર-સામાનિક આદિરૂપે દેવોના વિભાજનની કલ્પના નથી, બધા દેવો બરોબરીવાળા હોવાથી..... કહેવાય છે.
૩. જીવના પ્રયત્નથી ઉત્પન્ન થતા શબ્દ..... શબ્દ કહેવાય છે.
૪. દેવકુલ ઉત્તરકુલ..... ભુમિઓ છે.
૫. પારકા સ્વરૂપને પ્રાપ્ત ન કરવું તે..... છે.
૬. વિના આ દુઃખમય, પાપમય અને સ્વાર્થમય સંસારમાંથી મુક્તિ નથી.
૭. સાતમા-અઠમા દેવલોકના દેવોની વિષયવૃષ્ટિ દેવીઓના હાસ્ય-સંગીત-શબ્દાદિ સાંભળવા માગથી શાંત થઈ જાય છે તેથી તે..... છે.
૮. અર્ધપુષ્કર વટ દ્વીપ પછી કિલ્લાની જેમ ગોળાકાર..... પર્વત છે.
૯. પરમાણુનું સૂક્ષ્મત્વ એ..... છે.
૧૦. ધર્માસ્તિકાય-અધર્માસ્તિકાય અરૂપી હોવાથી..... નથી.
૧૧. પુષ્પાની જેમ છુટા છવાયા નરકાવાસો..... નરકાવાસો કહેવાય છે.
૧૨. સુખ-દુઃખ, જીવન-મરણ એ પણ..... નો ઉપકાર-કાર્ય છે.
૧૩. પ્રથમ ત્રણ નરકમાંથી આવેલો જીવ..... થઈ શકે છે.
૧૪. સીમા કે સરહદની રક્ષા કરનાર દેવો..... નામથી ઓળખાય છે.
૧૫. દ્રવ્યના એવા ધર્મો જે સદા-સર્વદા એની સાથે જ હોય, કાણવાર પણ દ્રવ્યથી વિખુટા ન પડે તે દ્રવ્યના..... ગુણો કહેવાય છે.
૧૬. દેવલોકના અવર્ણનીય સુખોને પણ..... નો કલંક લાગેલો છે.
૧૭. વારણીવટ સમુદ્રને ફરતો..... દ્વીપ છે.
૧૮. દૈવત એ..... નો ભેદ છે.
૧૯. એક ભવ છોકરી બીજા ભવમાં ઉત્પત્તિના સમયથી શરીર પર્યાપ્તિની પૂર્ણાકૃતિ સુધી જે પુદ્ગલોનો આહાર અહલ કરવામાં આવે છે એને..... કહેવાય છે.
૨૦. વણકર, કુંભારાદિ..... કહેવાય છે.
૨૧. કર્મભૂમિ જ..... આપવી શકે છે.
૨૨. એક પિંડરૂપે રહેલા વસ્તુના વિભાગ (ટુકડા) કરવા તે..... કહેવાય છે.
૨૩. સમભૂતતા પૃથ્વીથી નવસો ચોખન ઉપર..... ના વિભાનો છે.
૨૪. આપણે જે કાર્ય કરવા પ્રયત્ન કરીએ તેનાથી વિરુદ્ધ જપરિણામ આવે તેને..... કહેવાય છે.
૨૫. ઇન્દ્રધનુષ્ય એ..... બંધ છે.

૨૫

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧. તારવાળા વાદ્યોથી ઉત્પન્ન થતા શબ્દોને શું કહેવાય છે ?
૨. પૃથ્વીનો આધાર કોણ છે ?
૩. પલ્લોપમનો આઠમો ભાગ કોની જઘન્ય સ્થિતિ છે ?
૪. કોના પાશમાંથી મુક્તિ એ આપણી મંજિલ છે ?
૫. રુદ્ર પુદ્ગલનો ત્રિગદ પુદ્ગલ સાથેના ભંધને શું કહેવાય છે ?

૬. હરિ ! ને હરિસહ ઇન્દ્ર કયા દેવોના છે ?
૭. અટી દ્વીપમાં આર્યદેશ કેટલા છે ?
૮. દસ લાખ નરકાવાસો કયાં છે ?
૯. પુદ્ગલના પ્રદેશો સંકોચ-વિસ્તારની ક્રિયાવાળા છે એનું દૃષ્ટાંત જણાવો ?
૧૦. ભજુયાની જેમ નારકીના જીવોને તળી કાઢે તે પરમાધ્યામીનું નામ શું છે ?
૧૧. શરીર, વસ્ત્ર, આભરણાદિના તેજને શું કહેવાય છે ?
૧૨. એક જીવના પ્રદેશ કેટલા ?
૧૩. સંપક કોનું ચિન્હ છે ?
૧૪. નિશ્ચયથી આકાશનો આચાર કોણ છે ?
૧૫. કીલિકા સંઘચાલવાનો જીવ કર્ષ નારકીચુદી કર્ષ શકે છે ?
૧૬. દુઃખના અનુભવમાં અભ્યંતર કારણમાં કોનો ઉદય છે ?
૧૭. ગમનાગમનની ક્રિયા ન હોવાથી ધર્માસ્થિકાચાદિ ત્રણ દ્રવ્ય કેવા છે ?
૧૮. ત્રિગુણ સિન્ગધનો, ત્રિગુણ સિન્ગધ સાથે બંધ થાય ?
૧૯. સર્વાર્થસિદ્ધિના દેવો કેટલા પંચવાકીયે એક ધ્યાતોજ્ઞાસ લે છે ?
૨૦. પરમાધ્યામી દેવો આયુષ્ય પૂર્ણ કરીને શું બને છે ?
૨૧. ચાક્ષુષ રક્ષક ની ઉત્પત્તિ માટે શું આવશ્યક છે ?
૨૨. મેરુપર્વતના બીજા કાંડ ઉપર કયું વન છે ?
૨૩. 'પુલિંદ' નો સમાવેશ શેમાં થાય છે ?
૨૪. કાયમી તૃપ્તિ જોઈતી હોય તો શું આવશ્યક છે ?
૨૫. દ્રવ્ય લેશ્યા શેની સાથે સંકળાયેલી છે ?

પ્રશ્ન-૩ વિવિધ મંથોની સહાયતા સાથે તમારા શબ્દોમાં ૧૫ થી ૧૭ કુલસ્કેપ પાનાનો મહાનિબંધ લખો (કોઈ પણ એક)

૧. દેવલોક અને નરકના જીવોનો તુલનાત્મક અભ્યાસ:
(દેવલોક-નરક કયાં ? બંને કોષ્ટકેવા ? દેવોના-નારકીઓના પ્રકાર, બંનેની અવગાહના, આયુષ્ય, સુખ-દુઃખ, ગતિ-અગતિ, તીર્થકરણદિ દુઃ શલાકા પુરુષો બંને સ્થાનોમાંથી આવી શકે, કયાં કયાં જઈ શકે ? બંનેમાં લેશ્યા-શરીરાદિ વિચારણા, બંનેમાં જન્મ-મરણ-આહારાદિ પ્રકીરણો)
૨. અજીવ તત્વનો જીવ (આપણા) ઉપર પ્રભાવ :
(અજીવ એટલે શું ? એના ભેદ આપણા નિત્ય જીવન ઉપર અસર, અજીવ પ્રત્યે મોહથી જીવ દુઃખી, અજીવ સાથે આપણો અનાદિ સંબંધ, આસક્તિ ત્યાં ઉત્પત્તિ અજીવની આસક્તિ થી જીવ કયાં કયાં ભટકે ? અજીવ પ્રત્યેની વિદાસીનતાથી જ જીવ પ્રત્યે મૈત્રી એટલી વૈરાગ્ય (ને વીતરાગતા))
૩. સંસ્થાન વિચય ધર્મ દ્વાન :
(ત્રણ લોક વર્ણન, જીવ, કયાં કયાં, કેવી-કેવી રીતે ભટકયો, કયાં કયાં જન્મ-મરણ કયાં-ચડવાના-ચડવાના સ્થાન, જન્મ-મરણમાંથી મુક્ત થવાનો ઉપાય-વૈરાગ્ય-વિરક્તિ-વીતરાગતા)

એમ.જે. પાર્ટ -૨ કેન્દ્રિય પરીક્ષા પ્રશ્ન-પત્ર કેવો હશે ?	
પ્રશ્ન ૧ - ખાલી જગ્યા પૂરો	ગુણક ૨૦
પ્રશ્ન ૨ - એક શબ્દમાં જવાબ લખો	ગુણક ૨૦
પ્રશ્ન ૩ - નીચેના વાક્યો સાચા કે ખોટા જણાવો	ગુણક ૨૦
પ્રશ્ન ૪ - જોડકાં જોડો	ગુણક ૨૦
પ્રશ્ન ૫ - એક વાક્યમાં વ્યાખ્યા લખો	ગુણક ૨૦
કુલ	૧૦૦

નિબંધ માટે નીચે મુજબ ગોડિંગ રહેશે.

૪૦ માર્ક્સની ઉપર - એ+ ૨) ૩૫ માર્ક્સની ઉપર - એ ૩) ૩૦ માર્ક્સની ઉપર - બી+ ૪) ૨૫ માર્ક્સની ઉપર - બી ૫) ૨૦ માર્ક્સ થી ઓછા - સી

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી
સી. કાશ્મીરાબેન ધિનોદ લોડાયા
શાહ ગોવિન્દજી વીરમ ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોહા રોડ, સીરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧
સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com